

APRIL 2020

COVID-19 AAMMA INUTTUT PISINNAATITAAFFIIT

Naalagaaffiit inuit pisinnaatitaaffiinik eqqortitsinissamut pisussaatitajaannarput. Taamaattumik pingaaruteqarpoq, inatsisiliortut aamma oqartussaasut innuttaasut pisinnaatitaaffiinik illersuinissaat, aamma COVID-19-ip nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunnera nunarsuarmi ajornartorsiortitsigaluortoq. Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutip matumuuna pisinnaatitaaffiit nunarsuaq tamakkerlugu tuniluuttoqarnerani immikkut unaminartorsiorfiusut takussutissiaaraat.

COVID-19-ip nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunnera piffissap sivikitsup iluani nunarsuarmi inuit amerlanerpaartaasa ulluinnarni inuunerannik allanngortitsivoq, innuttaasulli tamarmik sulii inuit pisinnaatitaaffiinik, nunat pisussaatitaaffigisaannik illersugaapput. Nunarsuarli tamakkerlugu tuniluunneq pisuuvoq ima immikkuullaritsigisoq, naalagaaffinnut periarfissaasinnaalluni innuttaasut piginnaatitaaffii nalinginnaasumit annikillisinnersinnaagaat. Oqartussaasut nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunneq pillugu iliuuserisaat aamma nunarpassuarni innuttaasut pisinnaatitaaffiini annertuumik akuliunnermik kinguneqarsimapput, taamaattumillu inuit pisinnaatitaaffii arlallit COVID-19-ip nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunnerani unammillerneqarput.

KIFFAANGISSUSEQARLUNI NIKERARSINNAANERMUT PISINNAATITAAFFIK

Nunat arlallit inuit killilimmik amerlassuseqarlutik katersuunnissaannut inerteqquteqarnermik imaluunniit aneqqusinngivissornermik eqqussinikuupput.

Tamanna killilersugaanani nikerarsinnaanermut aamma katerissinnaassuseqarnermut annertuumik akuliunnerupput, pisariaqarunnaarpata ingerlaannartumik atorunnaarsinneqartussat.

ILAQUTARIITTUT INUUNEQARNISSAMUT PISINNAATITAAFFIK

Kikkut tamarmik ilaqutariittut inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarput, kisiannili nunarsuaq tamakkerlugu tuniluuttoqarnerani ilaqutariit ataatsimuulersinnissaannut suliat kinguartinneqarput, aamma parnaarussivinni isertitat pulaarneqarsinnaajunnaarput. Parnaarussat attaveqatigiinneq attatiinnarniarlugu digitaliusumik periarfissanik tunineqartariaqarput.

NAMMINEQ INUUNEQARNISSAMUT AAMMA PAASISSUTISSAT ILLERSUGAANISSAANNUT PISINNAATITAAFFIK

Nunat arlallit innuttaasut tele-kkut paasissutissaat atorlugit tunillatsissimasunik ujaasinermik atuisimapput kiisalu kikkut

attavigisimaneraat qulaajarsimallugit.
Tamanna inuit namminneq
inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffiannut
akulerunneruvoq sakkortoog, qaqutigut
inatsisitigut akuerisaasinnaasoq. Akuliunneq
annikinnerujussuvoq taamaattumillu
oqartussaasunut inatsisinik
unioqqutitsisuunani, inuiaqatigiit
nikerartariaasiat pillugu paasissutissanik
misissuineq kinaassutsimik takutitsinngitsoq.

ANGERLARSIMAFFIUP INNIMINARTUUNERA

Angerlarsimaffik inuit pisinnaatitaaffiini
aamma tunngaviumik inatsimmi immikkut
illersugaavoq. Taamaattumik
nalinginnaasumik eqqartuussivimmit
eqqartuussisup aalajangiinera
piumasaqaataasarpog, oqartussaasut
innuttaasut angerlarsimaffiinut
isersinnaassappata. Tunngaviit
pissutissaqarluartuusariaqarput
eqqartuussiviup aalajangiineranik
saneqqussiinnartoqassappat, eqqartuussisullu
aalajangiineranik aallernissamut
allaffissornikkut ilungersunartorsiorneq
pisinnaatitaaffimmik tamatumingga
saneqqussiinnarnissamut pissutissaanngilaq
naammaginartog – aamma nunarsuaq
tamakkerlugu nappaammik
tuniluuttoqaraluarpulluunniit.

INUTTUT KIFFAANNGISSUSEQ

Pingaartumik napparsimasut
kiffaanngissusiianganissamut
aarlerinartorsiorsinnaapput,
aneqqusaajunnaarsitaagunik.
Aneqqusinnginnermik killiliisorujussuarmik
eqqussisoqarpat, inuiaqatigiit
amerlanerpaartaannut kiffaanngissusiianeq
pineqarsinnaavoq. Oqartussaasut
sapinngisamik pinngitsoortinniassavaat,
tigummigallagaasut kiffaanngissusiiagaanerat
nunarsuarmi tamarmik nappaammik
tuniluuttoqarnera pissutigalugu
tallineqassasoq.

TIMIKKUT INNARLIGASSAANNGINNEQ

Pinngitsaaliilluni nakorsaaneq imaluunniit
unitsitsineq inuup timikkut
innarlingassaannginneranut sakkortuumik
akuliunneruvoq, taamaattumillu inuit allat
tunillatsinnginnissaannut illersornissaat
pisariaqavippat aatsaat
aallartinneqartariaqarluni.

PEQQINNISSAMUT INUUNISSAMULLU PISINNAATITAFFIK

Kikkut tamarmik peqqinnissamut pisinnaatitaaffeqarput inuunissamullu pisinnaatitaaffeqarlutik. Pisinnaatitaaffik tamanna nunarsuaq tamakkerlugu nappaammik tuniluuttoqarnerani pingaartumik utoqqarnut aamma inunnut napparsimasunut, peruluutigisaminnik napparsimalernissamut imaluunniit toqunissamut immikkut aarlerinartorsiortunut, immikkut attuumassuteqarpoq. Taamaattumik oqartussaasut akisussaaffigaat qulakkiissallugu, nunarsuaq tamakkerlugu nappaammik tuniluuttoqarnerani peqqinnissaqarfiup malinnaasinnaansaa, taamaasillutik nakorsarneqarnissamut pisariaqartitsisut nakorsarneqarsinnaassammata.

INNERSUUSSUTIT

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Instituttip COVID-19-ip nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunneranut atatillugu innersuussutigaa:

- Inatsisiliortut oqartussaasullu akuliunnerit, tuniluunnermik annikillisisinissamut pisariaqarluinnartut toqqaannartumillu tapeeqataasut taamaallaat eqqutissagaat.
- Inatsisiliortut oqartussaasullu, nunarsuaq tamakkerlugu nappaat tuniluuttoq

INATSISIT NAAPERTORLUGIT AKULIUNNERIT

Naalagaaffiit pisinnaatitaaffinni amerlanerpaani akuliussinnaapput, taamaaliornissamut pissutissaqarluarunik. Tamatumunngali piumasaqaataavoq:

1. Akuliunnissamut inatsisitigut tunngavissaqartoq, aamma malittarisassat ima takorloorneqarsinnaatigisut ersaritsigisullu, innuttaasup paasisinnaagai malissinnaagaalu.
2. Akuliunnermi inuiaqatigiinni isumaginninneq eqqarsaatigineqartoq, soorlu ass. inuiaqatigiit peqqissusaannik illersuinerusoq.
3. Akuliunneq nikerartuusoq, akuliunnerlu annikinnerusoq assigusumik sunniuteqarsinnaassanngitsoq.

aqunniarlugu, suliniutit annikinnerpaamik akuliuffiusut toqquartaannassagaat.

- Inatsisit aamma malittarisassat allat tamarmik automatiskimik atorunnaassasut, pisariaqartinneqarunnaarpata engertumik.
- Inatsisit tuaviuussat, suliaqartunik attuumassuteqartunik tusarniaaffiunngitsut aamma inatsisartuni naammaginnartumik oqallisigineqanngitsut, aallaavittut pinngitsoortinniarneqassasut,

kiisalu pisariaqavitsilluguinnaq
atorneqassasut.

- Inatsisiliortut inatsisit tunngaviinik
erseqqissunik qulakkeerinnissasut,
oqartussaasut taakku iluini
iliuuseqarfigisinnaasaannik.